

Onderzoekend leren

onderzoek in onderwijs & onderwijs in onderzoek

- Kennisnetwerkbijeenkomst *'De 'leer'kracht van groene schoolpleinen'*
- woensdag 11 maart 2015 | 13.00 - 18.00 uur
- Wellantcollege Zijde 105 | 2771 EV Boskoop

Onderzoekend leren - onderzoekers doen niet anders. Maar wat als onderzoekers met leerkrachten (in opleiding) en leerlingen een leergemeenschap zouden vormen? Wordt wetenschappelijk onderzoek daarmee beter bruikbaar in en dienstbaar aan de praktijk? Niet langer een last die de dagelijkse gang van zaken op school verstoort, maar gewoon onderwijs? Een kans wellicht voor leerkrachten om 'het onderwijs terug te krijgen', weer eigenaar te worden van hun vak 'onderwijzen'?

PROGRAMMA

Op 11 maart 2015 houdt het *Lectoraat Natuur & Ontwikkeling Kind* een kennisnetwerkbijeenkomst in het kader van het onderzoeksproject *'De 'leer'kracht van groene schoolpleinen'*. De bijeenkomst is bedoeld voor leerkrachten, docenten, directeuren, studenten, NME'ers en groene, pedagogische (beleids)professionals. Met elkaar willen we, aan de hand van voorbeelden uit de praktijk, de kansen voor participatie van leerlingen en leerkrachten (in opleiding) in onderzoek verkennen. Kansen om juist bij een integraal gebruik van de buitenruimte in het onderwijs een meer onderzoekende houding aan te nemen. Graag gaan wij met elkaar in gesprek over de (on)zin hiervan voor het onderwijs, de professionalisering van leerkrachten en de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek. Naast presentaties en workshops zijn er netwerkmogelijkheden.

Uniek is de mogelijkheid voor basisscholen & PABO's om samenwerkingsrelaties te verkennen met VMBO/MBO-groenopleidingen ten behoeve van het onderhoud en gebruik van het plein in het onderwijs.

Deelname aan deze bijeenkomst is kosteloos, aanmelden is wel vereist.

U kunt zich inschrijven via het formulier op de website: www.hsleiden.nl/onderzoekend-leren. Heeft u vragen of opmerkingen neem dan contact op met Ingrid Walters, e-mailadres: walters.i@hsleiden.nl.

13.00 - 13.30 Inloop met koffie/thee

13.30 - 13.50 Welkom door locatiedirecteur *Bert van Leeuwen* met aandacht voor de mogelijkheden die een samenwerkingsrelatie van groene VMBO/MBO met het basisonderwijs en Pabo's biedt, in het bijzonder met betrekking tot het onderhoud van schoolpleinen en het gebruik van de buitenruimte als onderwijsleeromgeving.

13.50 - 14.50 Onderzoekend leren in onderwijs en onderzoek; balanceren tussen praktische relevantie en wetenschappelijke kwaliteit.

Drie korte verhalen over participatie van leerlingen en leerkrachten (in opleiding) in praktijkgericht onderzoek, waarna discussie over de waarden hiervan voor onderwijs (ontdekkend en onderzoekend leren), de professionalisering van leerkrachten en de relevantie en daarmee kwaliteit van onderwijsonderzoek.

- 1 *Dieuwke Hovinga* (Hogeschool Leiden/Thomas More Hogeschool/Veldwerk Nederland): Teamontwikkeling ten behoeve van een integraal gebruik van de buitenruimte in de onderwijspraktijk.
- 2 *Bart Brinkkemper* (Agora): Leerkrachten in opleiding ontwerpen, realiseren en evalueren zorgarrangementen buiten voor kinderen met een ondersteuningsvraag (passend onderwijs).
- 3 *Janke Wesselijs* (Vrije Universiteit Amsterdam/Hogeschool Leiden): Leerlingen uit groep 8 onderzoeken ervaringen van leerlingen uit groep 4, 5 en 6 met de (vernieuwde) buitenruimte.

14.50 - 15.05 Thee/Koffie

15.05 - 16.05 Workshopronde 1

16.15 - 17.15 Workshopronde 2

17.15 - 18.00 Netwerkbuffet

WORKSHOPS EN PRESENTATIES

Fonds 1818

1 Onderwijs in onderzoek & onderzoek in onderwijs;

interactieve workshop waarin onderzoekers, leerlingen, leerkrachten (in opleiding) en andere professionals samen de mogelijkheden verkennen om de onderwijspraktijk en wetenschappelijk onderzoek dichterbij elkaar te brengen. Onder leiding van *Janke Wesselius* (VU) en *Dorothee van Kammen* (Thomas More Hogeschool) wordt gebrainstormd over de participatie van leerlingen en leerkrachten (in opleiding) in praktijkgericht onderzoek en over de waarde daarvan voor onderwijs (ontdekkend en onderzoekend leren), de professionalisering van leerkrachten en de relevantie en daarmee kwaliteit van onderwijsonderzoek.

2 Casus Basisschool De Startbaan i.s.m. rekendocent vmbo Wellantcollege;

een korte presentatie van de teamontwikkelingen op basisschool De Startbaan om het plein te gebruiken als onderwijsleeromgeving in het rekenonderwijs, incl. vraag/kennisbehoefte van het team. De rekendocent verkent met de deelnemers de kennisbehoefte, waarna oplossingen worden uitgewerkt.

3 Ontwerp en maak een eigen kerstboom met materiaal uit de tuin;

een korte presentatie (*Erwin Groenberg* Thomas More Hogeschool) van de teamontwikkelingen op een onderzoeksschool om het plein te gebruiken als onderwijsleeromgeving voor de kunstzinnige vakken, waarna de deelnemers zelf experimenteren met ontwerp en uitvoering en reflecteren op de waarde daarvan voor het onderwijs en het werk van leerkrachten. De PABO-docent verkent met de deelnemers de kennisbehoefte, waarna oplossingen worden uitgewerkt.

4 Ontdekkend leren & het belang van de ervaring in taalontwikkeling;

ontdekkend en onderzoekend leren nodigt kinderen uit om zowel fysiek, zintuiglijk, gevoelsmatig als rationeel actief te zijn. Deze 'totale' ontmoeting met de werkelijkheid wordt ervaring genoemd. In de onmiddellijkheid van de ervaring ontstaan al betekenissen voordat wij hier in taal woorden aan kunnen geven. Ervaringen vormen de basis voor taalgebruik. Aan de hand van het begrip balans laat taaldocente en onderzoekster *Jannette Prins* (Thomas More Hogeschool) zien hoe de ervaring is verweven met taal en de mogelijkheden om taal te verwerven.

5 Onderzoekend leren & het kennen en gebruiken van de planten rond de school;

een interactieve workshop met natuurdocente en onderzoekster *Marian Joven* (Hogeschool Leiden) waarin de deelnemers leren hoe zij zelf en met kinderen de planten op het pleinen kunnen (her)kennen en gebruiken in verschillende situaties.

6 Samenwerken met VMBO/MBO groen;

na een inspirerende rondleiding over het buitenterrein van VMBO Wellant Boskoop en een bezoek aan het educatief centrum verkent *Bert van Leeuwen* (Wellant Boskoop) samen met de deelnemers de samenwerkingsmogelijkheden van VMBO/ MBO-groen met basisscholen en PABO's ten behoeve van het onderhoud en gebruik van schoolpleinen in het onderwijs.

7 Passend onderwijs vind je buiten;

boerderijen, tuinen en dieren spelen al een lange tijd een betekenisvolle rol in zorgtrajecten voor kinderen. In deze workshop ontwikkel je onder begeleiding van *Bart Brinkkemper* (Agora) een mini-zorgarrangement, waarbij je de buitenruimte leert gebruiken als 'passende' onderwijsoplossing voor een kind met een ondersteuningsvraag.